

Vergaderjaar 1988–1989

20 264

Nieuwe bepalingen inzake het kiesrecht en de verkiezingen (Kieswet)

Nr. 21

AMENDEMENTEN VAN HET LID KOHNSTAMM

Ontvangen 7 april 1989

De ondergetekende stelt de volgende amendementen voor:

I

In **artikel O 4, tweede lid**, eerste volzin, wordt «twee» vervangen door: één.

II

In **artikel O 4, tweede lid**, vervalt de tweede volzin.

III

Aan **artikel O 11** worden twee leden toegevoegd, luidende:

6. Bij de toepassing van het bepaalde in het vierde en vijfde lid worden geen zetels toegewezen aan lijsten die zelfstandig geen zetel zouden hebben verworven.

7. Zijn er na toepassing van het zesde lid nog zetels toe te wijzen, dan worden deze toegewezen volgens het stelsel van de grootste gemiddelden als bedoeld in artikel O 7, eerste lid.

IV

In **artikel U 6, tweede lid**, eerste volzin, wordt «twee» vervangen door: één.

V

In **artikel U 6, tweede lid**, vervalt de tweede volzin.

VI

Aan **artikel U 11** worden twee leden toegevoegd, luidende:

6. Bij de toepassing van het bepaalde in het vierde en vijfde lid

worden geen zetels toegewezen aan lijsten die zelfstandig geen zetel zouden hebben verworven.

7. Zijn er na toepassing van het zesde lid nog zetels toe te wijzen, dan worden deze toegewezen volgens het stelsel van de grootste gemiddelden als bedoeld in artikel U 9.

Toelichting

De strekking van de amendementen is het laten meetellen van stemmen op gecombineerde lijsten die geen zetel verwerven ten gunste van lijsten in die combinatie die zelfstandig toch al zetels zouden hebben verworven. Evenmin als in het wetsvoorstel krijgen lijsten die zonder combinatie geen zetels zouden hebben verworven in dit voorstel geen zetels. Volgens de hier voorgestelde procedure worden de zetels aan dezelfde lijsten toegewezen als in de in het wetsvoorstel neergelegde procedure; slechts lijsten die ook zelfstandig minstens een zetel zouden hebben gekregen krijgen een of meer zetels. Het amendement leidt ertoe dat gecombineerde lijsten die zelfstandig zetels verwerven een grotere kans op een extra zetel hebben dan in het wetsvoorstel.

De hier voorgestelde werkwijze komt erop neer dat een lijstencombinatie slechts in aanmerking wordt genomen als aan minstens één lijst een zetel zou zijn toegewezen indien geen combinaties zouden zijn gevormd. Als een combinatie in aanmerking wordt genomen heeft dat bij de bepaling van het stemcijfer voor de combinatie betrekking op alle lijsten. Dit in tegenstelling tot het wetsvoorstel dat de lijsten die zelfstandig geen zetels zouden hebben verworven, geheel buiten de combinatie laat. Als een combinatie in aanmerking wordt genomen heeft dat bij de zetelverdeling slechts betrekking op de lijsten die ook zelfstandig een zetel zouden hebben verworven, dit conform de procedure in het wetsvoorstel. Het amendement is gunstig voor lijsten die zeker zijn van het verwerven van zetels en een combinatie aangaan met lijsten waarvoor dat onzeker is. Als de laatstgenoemden geen zetels verwerven komen de op de lijsten uitgebrachte stemmen rechtstreeks ten goede van de eerstgenoemden. Als de laatstgenoemden wel zetels verwerven is het effect voor de eerstgenoemden afhankelijk van de methode van restzetelverdeling die wordt gebruikt bij de verdeling van aan een lijstencombinatie toegewezen zetels over de lijsten welke zijn gecombineerd. Zoals bekend is de thans daarvoor gebruikte methode van de grootste overschotten in het voordeel van de laatstgenoemden.

Kohnstamm